

Research paper

The Relationship between Neuroticism and Binge Eating Symptoms in Women: The Mediating Role of Body Image Concern and the Moderating Role of Body Appreciation

Mostafa, Khanzadeh *¹; Somayeh, Abolghasemi ²; Tayebeh, Jafari ³;
Fatemeh, Saadatbin Javaheri ⁴

Abstract

The purpose of this study was to investigate the mediating role of body image concern in the relationship between neuroticism and binge eating symptoms, considering the moderating role of body appreciation in a non-clinical sample of women. For this purpose, 252 women from Najaf-Abad city (Iran), were selected using convenience sampling method. NEO Five-factor Inventory, Body Image Concern Inventory, Body Appreciation Scale and Binge Eating Disorder Screening Questionnaire were research tools. To test the moderated mediating model, the path analysis method proposed by Hayes was used. The results of the path analysis showed that body image concern plays a mediating role in the relationship between neuroticism and binge eating symptoms in women. Also, the results of the moderating effects of the model showed that body appreciation can moderate the indirect effect of neuroticism and the direct effect of body image concern on women's binge eating symptoms. In general, these findings show that body appreciation can be a protective factor, leading to a reduction of the indirect effect of neuroticism and the direct effect of body image concern on women's binge eating symptoms.

Keywords: Body appreciation, body image concern, moderated mediating model, neuroticism, symptoms of binge eating.

¹ Corresponding Author: Assistant Prof., Department of Psychology, Faculty of Humanities, Feizoleslam Non - Governmental Non - Profit Institute of Higher Education, Khomeinishahr, Isfahan, Iran. m.kh@fei.ac.ir

² Ph.D Student in Psychology, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Najafabad Branch, Najafabad, Iran

³ Ph.D Student in Psychology, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Najafabad Branch, Najafabad, Iran

⁴ M.Sc. in General Psychology, Department of Psychology, Faculty of Literature & Humanities, Faculty of Psychology, University of Guilan, Rasht, Iran

ارتباط بین روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری در زنان: نقش میانجی‌گر نگرانی از تصویر بدن با توجه به نقش تعدیل‌گر قدردانی از بدن

مصطفی خانزاده^{۱*}، سمیه ابوالقاسمی^۲، طیبه جعفری^۳، فاطمه سعادت بین جواهری^۴

چکیده

هدف از این پژوهش، بررسی نقش میانجی‌گر نگرانی از تصویر بدن در ارتباط بین روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری با توجه به نقش تعدیل‌گر قدردانی از بدن در یک نمونه غیربالینی از زنان بود. بدین منظور از بین زنان شهر نجف‌آباد با استفاده از نرم‌افزار محاسبه‌گر، تعداد ۲۵۲ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل سیاهه پنج‌عاملی شخصیت نئو، سیاهه نگرانی از تصویر بدنی، مقیاس قدردانی از بدن و پرسشنامه غربالگری اختلال پرخوری بود. برای آزمون مدل میانجی‌گر تعدیل‌شده از روش تحلیل مسیر پیشنهاد شده توسط هیز استفاده شد. نتایج تحلیل مسیر نشان داد که نگرانی از تصویر بدنی در ارتباط بین روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری در زنان نقش میانجی‌گر را ایفا می‌کند. همچنین، نتایج بررسی اثرات تعدیل‌گری مدل نشان داد که قدردانی از بدن می‌تواند اثر غیرمستقیم روان‌رنجورخویی بر علائم پرخوری زنان و اثر مستقیم نگرانی از تصویر بدن بر علائم پرخوری زنان را تعدیل کند. به‌طور کلی این یافته‌ها نشان می‌دهد که قدردانی از بدن می‌تواند به‌عنوان یک عامل محافظ، منجر به کاهش اثر غیرمستقیم روان‌رنجورخویی و اثر مستقیم نگرانی از تصویر بدن بر علائم پرخوری زنان شود.

کلیدواژه‌ها: روان‌رنجورخویی، علائم پرخوری، قدردانی از بدن، مدل میانجی‌گری تعدیل‌شده، نگرانی از تصویر بدنی.

^۱ نویسنده مسئول: استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، مؤسسه آموزش عالی غیردولتی-غیرانتفاعی فیض الاسلام، خمینی شهر، ایران. m.kh@fei.ac.ir
^۲ دانشجوی دکتری تخصصی روان‌شناسی، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد، نجف‌آباد، ایران.
^۳ دانشجوی دکتری تخصصی روان‌شناسی، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد، نجف‌آباد، ایران.
^۴ کارشناس ارشد روان‌شناسی عمومی، گروه روان‌شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

مقدمه

در نسخه تجدیدنظر شده ویرایش پنجم راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی^۱ (DSM-5-TR؛ انجمن روان‌پزشکی آمریکا^۲، ۲۰۲۲)، اختلالات خوردن با رفتارهای مرتبط با خوردن مشخص می‌شود که به تغییر مصرف و جذب غذا منجر شده و سلامت جسمی یا عملکرد روانی و اجتماعی را مختل می‌کند. یکی از اختلالات مهم این طبقه تشخیصی، اختلال پرخوری^۳ است. برای تشخیص اختلال پرخوری در DSM-5-TR، فرد باید حداقل یک بار در هفته به مدت سه ماه دوره‌های پرخوری داشته باشد. علائم اختلال پرخوری به این صورت است که در طول یک دوره پرخوری، ممکن است فرد گرسنه نباشد، اما به غذا خوردن بیش‌ازحد احساس سیری ادامه دهد. معمولاً افراد به‌تنهایی یا مخفیانه غذا می‌خورند و پس از پرخوری احساس گناه، شرم، انزجار و بدخلقی می‌کنند (انجمن روان‌پزشکی آمریکا، ۲۰۲۲). تقریباً همه افراد گاهی پرخوری دارند؛ اما برای تشخیص اختلال پرخوری باید این علائم و نشانه‌ها را نیز تجربه کنند: علائم فیزیکی اختلال پرخوری که عبارتند از نوسانات وزن، مشکلات گوارشی (مانند رفلكس اسید معده^۴، درد معده و شکایات غیراختصاصی)، مشکل در تمرکز، احتمال ابتلا به سندروم متابولیک^۵ (مجموعه‌ای از بیماری‌ها که می‌تواند خطر بیماری قلبی، سکتة مغزی و دیابت نوع ۲ را افزایش دهد)؛ همچنین علائم روانی اختلال پرخوری عبارتند از: اضطراب، نارضایتی از فرم بدن، افسردگی، ترس از افزایش وزن، عزت نفس پایین، ارزش‌گذاری بیش‌ازحد در مورد شکل بدن و وزن، افکار منفی در مورد رژیم غذایی و اجتناب از پرخوری (انجمن روان‌پزشکی آمریکا، ۲۰۲۲). پژوهش‌های شیوع‌شناسی در مناطق مختلف دنیا نشان داده‌اند که به‌طور کلی، پرخوری در زنان شایع‌تر از مردان است؛ با این حال، پرخوری از بین انواع اختلالات خوردن در مردان شیوع بیشتری دارد (بلند^۶ و همکاران، ۲۰۲۱).

طی سال‌های متممادی پژوهشگران در تلاش برای شناخت ماهیت این اختلال، تعاریف متعددی از آن ارائه داده‌اند، برای نمونه فاویری^۷ و همکاران (۲۰۲۱) پرخوری را واکنشی در پاسخ به یک فعال‌سازی هیجانی منفی تعریف می‌کنند که منجر به از دست دادن کنترل در مصرف غذا می‌شود. همچنین میلز^۸ و همکاران (۲۰۲۰) پرخوری را از منظر عصب‌شناسی، جبران‌کننده ترشح دوپامین برای افزایش پاداش در بهبود خلق و خو تعریف می‌کنند. در دیدگاهی دیگر، پرخوری را کاهش کنترل بر مصرف، هوس شدید، مصرف بیش‌ازحد با وجود پیامدهای منفی و تکرار تلاش‌های ناموفق برای کنترل مصرف غذا، تعریف کرده‌اند (گیرهارد و هبراند^۹، ۲۰۲۱).

1. Diagnostic and statistical manual of mental disorders-5 edition-Text Revised

2. American Psychiatric Association

3. Binge eating

4. Gastro-esophageal reflux disease

5. Metabolic syndrome

6. Boland

7. Favieri

8. Mills

9. Gearhardt & Hebebrand

با توجه به تعاریف متعدد ارائه شده برای این اختلال، در سبب‌شناسی اختلال پرخوری می‌توان به ترکیبی از مسائل مربوط به ژنتیک، عصب‌شناسی، عوامل محیطی، روان‌شناختی و رفتاری همانند رژیم‌های غذایی طولانی‌مدت، اشاره کرد. یکی از عوامل روان‌شناختی مرتبط با سبب‌شناسی اختلال خوردن، ویژگی‌های شخصیتی فرد می‌باشد. مدل پنج عاملی شخصیت^۱ (کاستا و مک‌کری^۲، ۱۹۹۲) یکی از پرکاربردترین مدل‌ها در توصیف، تبیین و سنجش شخصیت در دنیا است که پنج عامل یا صفت بزرگ شخصیت را معرفی می‌کند. بسیاری از پژوهش‌ها نشان می‌دهند که روان‌رنجورخویی^۳ به‌عنوان یکی از صفات بزرگ شخصیت در مدل پنج عاملی شخصیت، با علائم خوردن در ارتباط است (برای نمونه، گیلمارتین^۴ و همکاران، ۲۰۲۴؛ فرانکنباخ^۵ و همکاران، ۲۰۲۱).

روان‌رنجورخویی که میزان بی‌ثباتی هیجانی را نشان می‌دهد، خود شامل شش جنبه اضطراب^۶، خشم^۷، افسردگی^۸، خجالتی بودن^۹، تکانشگری^{۱۰} و آسیب‌پذیری^{۱۱} است (دال و ریتز^{۱۲}، ۲۰۲۳). افراد روان‌رنجورخو عموماً افرادی مضطرب، خجالتی، تکانشی، دمدمی مزاج با عزت‌نفس پایین و مستعد تجربه اضطراب و افسردگی هستند که این بی‌ثباتی‌های هیجانی با علائم اختلالات خوردن (سوولی^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۳؛ بارلو^{۱۴} و همکاران، ۲۰۲۱)، به‌ویژه در زنان (کاستجن^{۱۵} و همکاران، ۲۰۲۳) در ارتباط است. بسیاری از افراد هر چه بیشتر علائم افسردگی، اضطراب و سایر هیجان‌ات منفی را تجربه می‌کنند، بیشتر به پرخوری روی می‌آورند و علائم پرخوری را نشان می‌دهند (بارسناس^{۱۶} و همکاران، ۲۰۲۴). در واقع پرخوری می‌تواند به‌عنوان یک راهبرد ناسازگارانه تنظیم هیجان (والندا^{۱۷} و همکاران، ۲۰۲۱)، باعث کاهش فشارهای عصبی و ایجاد آرامش در این افراد شود؛ بنابراین هر چه شدت روان‌رنجورخویی در افراد بیشتر باشد، میزان پرخوری و به تبع آن، نگرانی از تصویر بدن ناشی از اضافه وزن افزایش خواهد یافت (بابایی و علیزاده، ۲۰۲۰).

1. Five-Factor Model of Personality

2. Costa & McCrae

3. Neuroticism

4. Gilmartin

5. Frankenbach

6. Anxiety

7. Angry Hostility

8. Depression

9. Self-consciousness

10. Impulsiveness

11. Vulnerability

12. Doll & Ritter

13. Solly

14. Barlow

15. Castejón

16. Bárcenas

17. Walenda

۴۰..... ارتباط بین روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری در زنان: نقش میانجی‌گر نگرانی از تصویر بدن...

ازسویی ادبیات پژوهشی نشان می‌دهد که روان‌رنجورخویی می‌تواند بر تصویر بدنی و نگاه فرد بر ظاهرش تأثیر گذارد و منجر به نارضایتی فرد از ظاهرش شود (دا سیلوا^۱ و همکاران، ۲۰۲۳؛ کاستجن و همکاران، ۲۰۲۳) و از این طریق علائم پرخوری را افزایش دهد (آلن و رابسون^۲، ۲۰۲۰؛ تورک و والر^۳، ۲۰۲۰).

تصویر بدن^۴، یک سازه چند بعدی است که شامل ادراکات مثبت یا منفی، احساسات، شناخت و رفتارهای مرتبط با ظاهر و عملکرد بدن است. تصویر بدنی منفی اغلب به میزان نارضایتی از وزن یا شکل بدن برمی‌گردد و در مقابل، تصویر بدنی مثبت، مربوط به میزان رضایت فرد نسبت به وزن یا شکل بدنش است (کولانوا^۵ و همکاران، ۲۰۲۱). پژوهش‌های متعددی ارتباط بین نگرانی از تصویر بدنی و علائم اختلالات خوردن را نشان داده‌اند (باکلی^۶ و همکاران، ۲۰۲۱؛ سپزور-برنات^۷ و همکاران، ۲۰۲۱؛ مارکس^۸ و همکاران، ۲۰۲۰؛ کاظمی و همکاران، ۱۴۰۱). با این حال، تأثیر روان‌رنجورخویی و نگرانی از تصویر بدنی بر علائم پرخوری، همیشه یکسان نیست و متغیرهای زمینه‌ای دیگری، مانند سن، زمینه‌های فرهنگی، زمینه‌های شناختی و شخصیتی، می‌تواند این تأثیرات را تحت تأثیر خود قرار دهد؛ یکی از متغیرهای زمینه‌ای، قدردانی از بدن^۹ است که می‌تواند اثرات این متغیرها بر علائم پرخوری را تعدیل کند (هی^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۰).

قدردانی از بدن به ارزش دادن به ویژگی‌ها، عملکردها و سلامت بدن مانند نظر مطلوب، پذیرش، احترام و حمایت از بدن اشاره دارد و از طریق رد تصاویر غیرواقعی بدن که در رسانه‌ها به تصویر کشیده می‌شود، رخ می‌دهد (آوالوس^{۱۱} و همکاران، ۲۰۰۵). نتایج پژوهش‌های مختلف نشان داده‌اند که قدردانی از بدن با طیف گسترده‌ای از شاخص‌های مثبت از جمله عزت نفس، شفقت به خود و رضایت جنسی (لیناردون^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۲)، رضایت از زندگی، تحت کنترل بودن رژیم غذایی (پیکو^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۰) و یک الگوی غذایی انعطاف‌پذیر (باسویسین و جانکاسکین^{۱۴}، ۲۰۲۰) که به‌طور منفی با اختلالات خوردن مرتبط است، همراه است. همچنین نتایج برخی پژوهش‌ها نشان داده‌اند افرادی که سطح بالایی از قدردانی از بدن دارند، رفتارهای ارتقادهنده سلامت بیشتری دارند و به نیازهای بدن و تمرکز بر عملکردهای بدن و سلامت، توجه جدی دارند (نولن و پانیس^{۱۵}، ۲۰۲۲). در همین راستا نتایج پژوهش فراتحلیل لیناردون و همکاران (۲۰۲۲) نشان داد که مشکلات و آسیب‌های خوردن با قدردانی از بدن ارتباط معکوس و متقابل دارد. همچنین، نتایج پژوهش‌های مختلف نشان می‌دهد افزایش جنبه‌های مثبت تصویر بدن، مانند

1. da Silva

1. Allen & Robson

3. Turk & Waller

4. Body image

5. Koulanova

6. Buckley

7. Czepczor- Bernat

8. Marks

9. Body Appreciation

10. He

11. Avalos

12. Linardon

13. Piko

14. Baceviciene & Jankauskiene

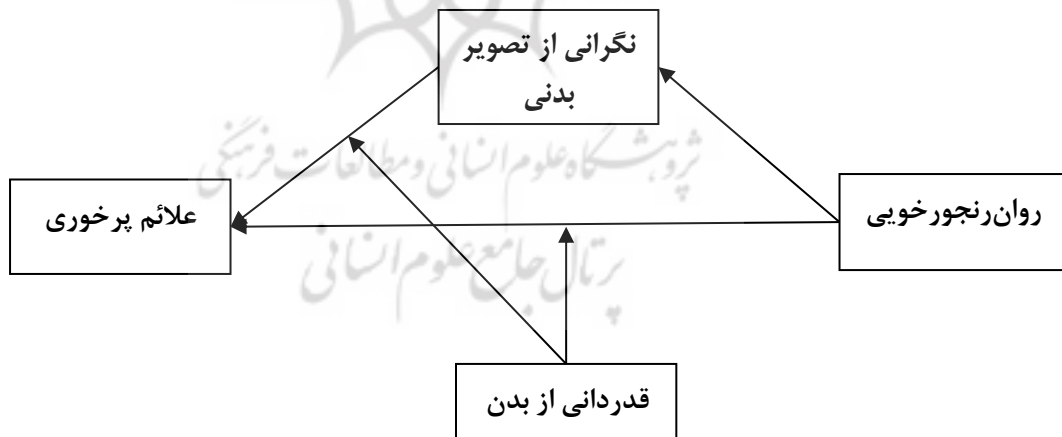
15. Nolen & Panisch

قدردانی از بدن، می‌تواند به‌عنوان یک عامل محافظ، منجر به کاهش علائم اختلالات خوردن شود (ال‌باسونی^۱ و همکاران، ۲۰۲۴؛ انجل^۲ و همکاران، ۲۰۲۳؛ لاپورتا-هررو^۳ و همکاران، ۲۰۲۲؛ کالر^۴ و همکاران، ۲۰۲۰؛ هی و همکاران، ۲۰۲۰). با اینکه ارتباطات بین متغیرهای یادشده در ادبیات پژوهش، تأیید شده است، بررسی پیشینه پژوهشی نشان می‌دهد که تاکنون پژوهشی در زمینه بررسی نقش همزمان روان‌رنجورخویی نگرانی از تصویر بدنی و قدردانی از بدن بر علائم پرخوری در قالب یک مدل میانجی‌گر تعدیل‌شده انجام نشده است. از سوی دیگر با توجه به اینکه این متغیرها متأثر از عوامل فرهنگی حاکم بر جامعه مورد پژوهش هستند، و با توجه به بالا بودن آمار مشکلات خوردن در ایران -به‌ویژه در بین زنان به‌عنوان یکی از مهمترین عناصر خانواده و جامعه- ضرورت انجام پژوهش‌های بیشتر در ارتباط با این متغیرها در ایران احساس می‌شود (سهلان^۵ و همکاران، ۲۰۲۱). بنابراین، پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی‌گر نگرانی از تصویر بدنی در ارتباط بین روان‌رنجور-خویی و علائم پرخوری با توجه به نقش تعدیل‌گر قدردانی از بدن، در یک نمونه غیربالینی از زنان انجام شده است. در این پژوهش، مدل مفهومی ارائه‌شده در شکل شماره ۱ آزمون شد. در این مدل، روان‌رنجورخویی به‌عنوان متغیر برونزاد^۶، نگرانی از تصویر بدنی به‌عنوان میانجی‌گر^۷، علائم پرخوری به‌عنوان متغیر درونزاد^۸ و قدردانی از بدن به‌عنوان متغیر تعدیلگر^۹ در نظر گرفته شده است. بنابراین، پژوهش حاضر درصدد بررسی فرضیات زیر است:

- نگرانی از تصویر بدنی در ارتباط بین روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری، نقش میانجی‌گر دارد.

- قدردانی از بدن در ارتباط مستقیم و غیرمستقیم روان‌رنجورخویی با علائم پرخوری، نقش تعدیل‌گر دارد.

- قدردانی از بدن در ارتباط مستقیم نگرانی از تصویر بدنی با علائم پرخوری، نقش تعدیل‌گر دارد.

شکل شماره ۱. مدل مفهومی پژوهش

1. El Basiouny
 2. Engel
 3. Laporta-Herrero
 4. Koller
 5. Sahlan
 6. exogenous
 7. mediator
 8. endogenous
 9. moderator

روش پژوهش

طرح پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی و از نوع تحلیل مسیر بود. جامعه آماری این پژوهش زنان عادی (غیربالینی) ساکن شهر نجف آباد بودند که از باشگاه‌های ورزشی، دانشگاه‌ها و خوابگاه‌های دانشجویی شهر نجف آباد، تعداد ۲۵۲ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری دردسترس انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های پژوهش پاسخ دادند. حجم نمونه پژوهش با استفاده از نرم‌افزار محاسبه‌گر حجم نمونه برای مدل‌های رگرسیونی سلسله مراتبی^۱ (سپر^۲، ۲۰۲۴) استفاده شد. در این نرم‌افزار با توجه به تعداد متغیرهای مدل، سطح آلفای ۰/۰۵ و توان آزمون ۰/۹۰، حداقل حجم نمونه پژوهش ۲۰۰ نفر محاسبه شد که با توجه به احتمال نرمال نبودن داده‌ها، ۲۵ درصد (۵۰ نفر) به حداقل حجم نمونه اضافه شد. افراد نمونه به صورت انفرادی به پرسشنامه‌های پژوهش پاسخ دادند. قبل از تکمیل پرسشنامه توسط شرکت‌کنندگان، اطلاعاتی در مورد پژوهش، نحوه پاسخگویی به پرسشنامه‌ها و حفظ محرمانگی داده‌ها به آنها ارائه شد و پس از دریافت رضایت آگاهانه آنها، پرسشنامه‌ها در اختیار آنها قرار گرفت. در حین تکمیل پرسشنامه‌ها، سؤالات شرکت‌کنندگان در رابطه با برخی سؤالات پاسخ داده شد. در این پژوهش تمامی موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد.

برای بررسی داده‌ها و آماره‌های توصیفی و همبستگی دو متغیری پی‌رسون بین متغیرهای پژوهش، از نرم‌افزار SPSS-26 استفاده شد. همچنین برای آزمون مدل میانجی‌گر تعدیل‌شده^۳، از روش تحلیل مسیر پیشنهاد شده توسط هیز^۴ (۲۰۱۸) و نرم‌افزار پروسس ماکرو^۵ (هیز، ۲۰۱۸) تحت نرم‌افزار SPSS-26 استفاده شد.

ابزار پژوهش

سیاهه نگرانی از تصویر بدنی^۶ (BICI): این سیاهه توسط لیتلتون^۷ و همکاران (۲۰۰۵) برای سنجش دو خرده‌مقیاس نارضایتی به خاطر ظاهر^۸ و عملکرد فردی ضعیف به دلیل نگرانی از ظاهر^۹ طراحی شده است. این سیاهه شامل ۱۹ گویه است که با استفاده از یک مقیاس درجه‌بندی ۵ تایی (نمره ۱ برای هرگز تا نمره ۵ برای همیشه) نمره‌گذاری می‌شود و نمرات بالاتر نشان‌دهنده نگرانی از تصویر بدنی شدیدتر است. لیتلتون و همکاران (۲۰۰۵) پایایی این سیاهه را به روش همسانی درونی، بررسی کرد و ضریب آلفای کرباخ ۰/۹۳ را به دست آورد. ضریب همبستگی هریک از سؤالات با نمره کل پرسشنامه، از ۰/۳۲ تا ۰/۷۲ بوده است. همچنین ضریب پایایی عامل اول و دوم به ترتیب ۰/۹۲ و ۰/۷۶ و ضریب روایی همگرا با علائم اختلالات خوردن ۰/۶۹ گزارش نمود. در ایران و در پژوهش پورآوری و همکاران (۱۳۹۳) روایی افتراقی این سیاهه را با پرسشنامه

1. Sample Size Calculator for Hierarchical Multiple Regression

2. Soper

3. Moderated mediation model

4. Hayes

5. PROCESS-Macro

1. Body Image Concern Inventory

7. Littleton

8. dysmorphic appearance concern

9. interference in functioning due to appearance concerns

رضایت از زندگی ۰/۳۴- گزارش کردند. همچنین، پایایی کلی این سیاهه ۰/۹۱ به دست آمد (پورآوری و همکاران، ۱۳۹۳). در پژوهش حاضر نیز پایایی آلفای کرونباخ این سیاهه ۰/۹۰ محاسبه شد.

سیاهه پنج عاملی شخصیت نئو^۱ (NEO- FFI): این سیاهه نسخه ۶۰ گویه‌ای سیاهه شخصیتی نئو (NEO-PIR) ۲۴۰ گویه‌ای است و توسط کاستا و مک‌کرا (۱۹۸۹) برای ارزیابی ۵ عامل اصلی شخصیت، شامل روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی^۲، گشودگی نسبت به تجربه^۳، توافق^۴ و وجدانی بودن^۵ به کار می‌رود. کاستا و مک‌کرا (۱۹۸۹) روایی این سیاهه را با استفاده از بررسی همبستگی ابعاد آن با فرم بلند، در دامنه ۰/۷۵ تا ۰/۸۹ به دست آوردند و پایایی ابعاد آن را در دامنه ۰/۷۴ تا ۰/۸۹ گزارش دادند. در ایران روشن چلسی و همکاران (۱۳۸۵) مشخصات روان‌سنجی این سیاهه را در دانشجویان ایرانی بررسی کردند و پایایی بازآزمایی ابعاد پنج‌گانه این سیاهه را بعد از یک هفته در دامنه ۰/۶۱ تا ۰/۸۲ گزارش کردند. در پژوهش حاضر، تنها از زیرمقیاس روان‌رنجورخویی استفاده و پایایی آلفای کرونباخ آن ۰/۸۷ محاسبه شد.

مقیاس قدردانی از بدن^۶ (BAS): آوالوس و همکارانش این مقیاس ۱۳ گویه‌ای را برای سنجش نگرش مثبت نسبت به بدن در سال ۲۰۰۵ تدوین نموده‌اند. پاسخ‌های آزمودنی با استفاده از یک درجه‌بندی لیکرت پنج‌تایی (۱ برای هرگز تا ۵ برای همیشه) درجه‌بندی می‌شود. پایایی این مقیاس در نمونه اصلی از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۹۴ به دست آمده است. روایی مقیاس نیز از طریق بررسی همبستگی این مقیاس با مقیاس عزت نفس روزنبرگ^۷ ۰/۵۳ گزارش شده است (آوالوس و همکاران، ۲۰۰۵). در ایران، هاشمی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۵) پایایی آلفای کرونباخ این مقیاس را ۰/۸۸ گزارش نمودند. همچنین، در این پژوهش، روایی این مقیاس از طریق محاسبه همبستگی با پرسشنامه عزت نفس روزنبرگ و نگرانی از بد ریختی بدنی به ترتیب ۰/۵۰ و ۰/۵۷- گزارش شد (هاشمی‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۵). در پژوهش حاضر نیز پایایی آلفای کرونباخ این مقیاس ۰/۸۶ محاسبه شد.

پرسشنامه غربالگری اختلال پرخوری^۸: این پرسشنامه ۳۰ گویه‌ای توسط ویور^۹ و همکارانش (۲۰۱۸) تدوین شده است که با استفاده از یک مقیاس درجه‌بندی لیکرت پنج‌تایی علائم اختلال پرخوری را می‌سنجد. ویور و همکاران (۲۰۱۸) روایی افتراقی این پرسشنامه گزارش داد، میانگین نمرات این پرسشنامه در گروه افراد چاق با و بدون علائم اختلال پرخوری به طور معناداری بیشتر از افراد عادی است. همچنین، پایایی آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۹۶ گزارش شد (ویور و همکاران، ۲۰۱۸). در پژوهش حاضر، ابتدا این پرسشنامه با استفاده از روش ترجمه مضاعف به فارسی برگردانده شد. در این پژوهش، روایی این پرسشنامه با

1. NEO Five Factor Inventory

2. Extraversion

3. Openness to experience

4. Agreeableness

5. Conscientiousness

6. Body Appreciation Scale

7. Rosenberg Self-Esteem Scale

8. Binge Eating Disorder Screening Questionnaire

9. Wever

۴۴ ارتباط بین روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری در زنان: نقش میانجی‌گر نگرانی از تصویر بدن...

بررسی همبستگی آن با سیاهه نگرانی از تصویر بدنی (لیتلتون و همکاران، ۲۰۰۵)، ۰/۶۳ به دست آمد و پایداری آلفای کرونباخ آن ۰/۹۳ محاسبه شد.

یافته‌ها

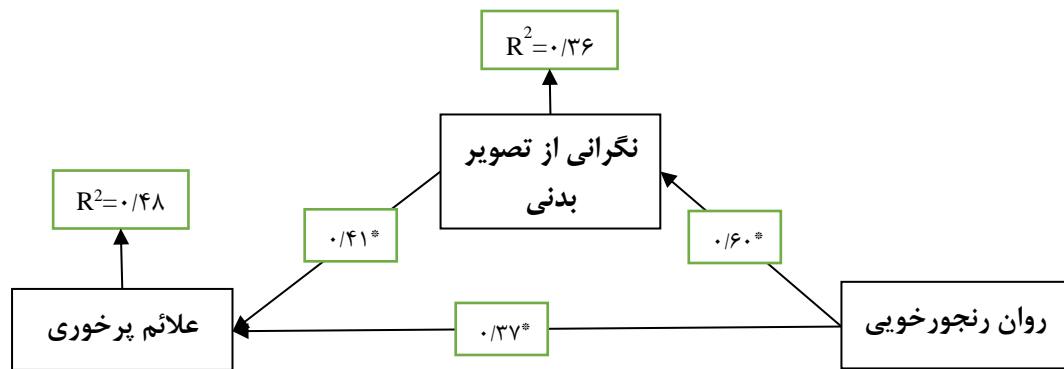
بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه پژوهش شامل ۲۵۲ زن نشان می‌دهد که میانگین (انحراف استاندارد) سن، قد و وزن آنها به ترتیب ۲۹/۶۲ (۱۲/۱۵) سال، ۱۶۳/۴۴ (۷/۳۳) سانتی‌متر و ۶۳/۴۷ (۱۲/۶۳) کیلوگرم است. همچنین، از بین آنها ۱۵۱ نفر (۵۹/۹ درصد) مجرد و ۱۰۱ نفر (۴۰/۱ درصد) متأهل هستند. قبل از آزمون مدل، همبستگی بین متغیرهای مدل، آماره‌های توصیفی و نرمال بودن توزیع آنها مورد بررسی قرار گرفت. این نتایج در جدول شماره ۱ ارائه شده است. نتایج جدول شماره ۱ نشان می‌دهد که همه متغیرهای مدل میانجی‌گر، با یکدیگر ارتباط مثبت و معناداری دارند، اما با متغیر قدردانی از بدن به‌عنوان متغیر تعدیل‌گر ارتباط منفی و معناداری وجود دارد. همچنین، نتایج این جدول نشان می‌دهد که ضرایب کجی و کشیدگی تمامی متغیرهای پژوهش در دامنه -۱ تا +۱ و در نتیجه توزیع آنها نرمال است.

جدول شماره ۱. همبستگی بین متغیرهای مدل، آماره‌های توصیفی و نرمال بودن توزیع آنها

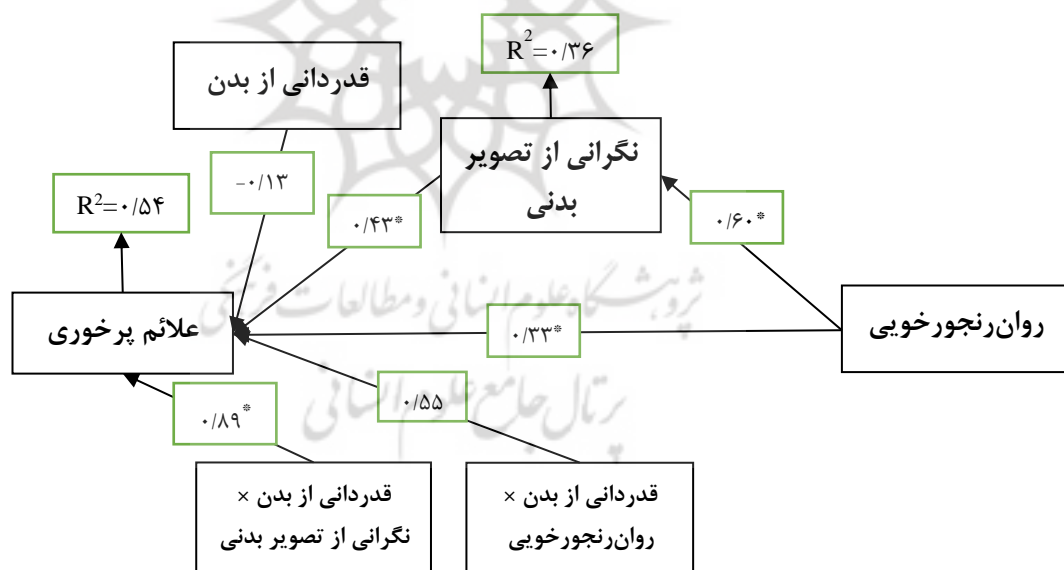
متغیرها	همبستگی دو متغیری پیرسون				آماره‌های توصیفی		شاخص‌های نرمالیتی
	۱	۲	۳	۴	میانگین	انحراف معیار	
۱- روان‌رنجورخویی	۱				۲۴/۹۲	۸/۵۳	کجی ۰/۱۶ کشیدگی -۰/۷۳
۲- نگرانی از تصویر بدنی	** ۰/۶۰	۱			۲۵/۷۳	۱۰/۲۲	کجی ۰/۲۳ کشیدگی -۰/۷۷
۳- علائم پرخوری	** ۰/۶۲	** ۰/۶۳	۱		۶۷/۳۶	۲۲/۳۷	کجی ۰/۵۲ کشیدگی -۰/۲۰
۴- قدردانی از بدن	** - ۰/۵۱	** - ۰/۵۲	** - ۰/۵۸	۱	۵۵/۸۴	۷/۱۴	کجی ۰/۹۸ کشیدگی ۰/۳۹

** = $p > 0.01$

به منظور پیاده‌سازی آزمون مدل مفهومی پژوهش (شکل شماره ۱)، ابتدا نقش میانجی‌گر نگرانی از تصویر بدنی در ارتباط بین روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری در زنان با استفاده از روش پیشنهادشده توسط هیز (۲۰۱۸) مورد بررسی قرار گرفت. این نتایج در شکل شماره ۲ ارائه شده است. نتایج شکل شماره ۲ نشان می‌دهد که تمام اثرات مستقیم مدل میانجی‌گر نگرانی از تصویر بدنی در ارتباط بین روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری در زنان معنادار است. همچنین، اثر غیرمستقیم و استاندارد روان‌رنجورخویی بر علائم پرخوری از طریق نگرانی از تصویر بدنی در این مدل، ۰/۲۵ محاسبه شد که با توجه به مثبت بودن حدود بالا (۰/۸۶) و پایین (۰/۴۲) بوت‌استرپ (هیز، ۲۰۱۸)، این اثر نیز از نظر آماری معنادار است.

مسیر استاندارد شکل شماره ۲. ضرایب مدل میانجی‌گر پژوهش ($*=p<0/05$)

در ادامه مدل میانجی‌گر تعدیل‌کننده پژوهش، با استفاده از روش پیشنهادشده توسط هیز (۲۰۱۸) آزمون شد. در این روش، طبق مدل مفهومی پژوهش، اثر مستقیم و غیرمستقیم روان‌رنجورخویی و نگرانی از تصویر بدنی بر علائم پرخوری با توجه به نقش تعدیل‌گر قدردانی از بدن مورد بررسی قرار گرفت. شکل شماره ۳ نتایج آزمون مدل را نشان می‌دهد. این نتایج نشان می‌دهد که از بین اثرات تعدیل‌گری، تنها ضریب نگرانی از تصویر بدنی \times قدردانی از بدن در مدل معنادار است و در نتیجه قدردانی از بدن در مسیر مستقیم نگرانی از تصویر بدنی بر علائم پرخوری نقش تعدیل‌گر دارد.

شکل شماره ۳. ضرایب مسیر استاندارد مدل میانجی‌گر تعدیل‌شده پژوهش ($*=p<0/05$)

همچنین، جدول شماره ۲ نتایج حاصل از بررسی اثر تعدیل‌گری قدردانی از بدن در مسیر مستقیم نگرانی از تصویر بدنی بر علائم پرخوری زنان را نشان می‌دهد. این نتایج نشان می‌دهد که هر چه نمرات قدردانی از بدن در افراد بیشتر باشد، اثر نگرانی از تصویر بدنی بر پرخوری زنان کاهش می‌یابد.

۴۶..... ارتباط بین روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری در زنان: نقش میانجی‌گر نگرانی از تصویر بدن...

جدول شماره ۲. نتایج اثر تعدیل‌گری قدردانی از بدن در مسیر مستقیم نگرانی از تصویر بدنی بر علائم پرخوری زنان

سطوح قدردانی از بدن	ضریب مسیر	خطای استاندارد	اندازه بحرانی	معناداری	
				حد بالا	حد پایین
پایین	۱/۰۱	۰/۱۸	۵/۶۱	۰/۰۰۱	۱/۳۶
متوسط	۰/۶۲	۰/۱۳	۴/۷۶	۰/۰۰۱	۰/۸۷
بالا	۰/۴۴	۰/۱۶	۲/۷۶	۰/۰۰۶	۰/۷۶

در نهایت، جدول شماره ۳ نتایج بررسی اثرات غیرمستقیم روان‌رنجورخویی بر علائم پرخوری با توجه به نگرانی از تصویر بدنی در سطوح مختلف قدردانی از بدن را نشان می‌دهد. با توجه به مثبت بودن حدود بالا و پایین بوت‌استرپ (هیز، ۲۰۱۸) در جدول شماره ۳، اثر تعدیل‌گر قدردانی از بدن در اثر غیرمستقیم روان‌رنجورخویی بر علائم پرخوری زنان با توجه به میانجی‌گری نگرانی از تصویر بدنی در سطوح متغیر قدردانی از بدن، از نظر آماری معنادار است. این نتایج نشان می‌دهد که اثر غیرمستقیم روان‌رنجورخویی بر علائم پرخوری با توجه به نقش میانجی‌گر نگرانی از تصویر بدنی با افزایش نمرات قدردانی از بدن در افراد، کاهش می‌یابد.

به‌طورکلی، نتایج جدول شماره ۲ و ۳ نشان می‌دهد که قدردانی از بدن می‌تواند به‌عنوان یک عامل محافظ، منجر به کاهش اثر غیرمستقیم روان‌رنجورخویی و اثر مستقیم نگرانی از تصویر بدنی بر علائم پرخوری زنان شود.

جدول شماره ۳. نتایج اثرات غیرمستقیم روان‌رنجورخویی بر علائم پرخوری با توجه به نگرانی از تصویر بدنی در سطوح مختلف قدردانی از بدن

سطوح قدردانی از بدن	ضریب اثر غیرمستقیم	خطای استاندارد بوت	حد بالا	حد پایین
پایین	۰/۷۲۶	۰/۱۵۱	۱/۰۴۷	۰/۴۵۵
متوسط	۰/۴۴۵	۰/۱۰۸	۰/۶۷۱	۰/۲۴۳
بالا	۰/۳۲۰	۰/۱۲۷	۰/۵۸۳	۰/۰۷۴

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی‌گر نگرانی از تصویر بدن در ارتباط بین روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری با توجه به نقش تعدیل‌گر قدردانی از بدن در زنان به‌نجام شد. یافته‌های به‌دست‌آمده نشان داد نگرانی از تصویر بدن می‌تواند در ارتباط بین روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری در زنان به‌عنوان یک میانجی عمل کند؛ این نتایج با نتایج پژوهش‌های سوولی و همکاران (۲۰۲۳)، داسیلوا و همکاران (۲۰۲۳)، سپوزورنات و همکاران (۲۰۲۱)، باکلی و همکاران (۲۰۲۱)، گیرهارد و هبراند (۲۰۲۱)، کولانوا و همکاران (۲۰۲۱)، تورک و والر (۲۰۲۰)، بابایی و عزیزاده، (۲۰۲۰) و کاظمی و همکاران (۱۴۰۱) همسوست.

امروزه با گسترش رسانه‌های جمعی و افزایش تولید محتواهای مربوط به ظاهر، زیبایی و خوش‌اندامی، باورها، ارزش‌ها و نگرش‌ها و تمایلات افراد نسبت به ظاهر و بدن تغییر کرده است و نوعی نگرانی جمعی درباره‌ی بدن در افراد افزایش یافته است. افراد با صفت روان‌رنجورخویی شخصیت، درگیری شدیدی با عواطف منفی همچون ترس، غم، اندوه، تحریک‌پذیری و احساس گناه و نفرت دارند؛ همچنین این افراد مضطرب، خجالتی، دمدمی مزاج با عزت‌نفس پایین هستند و بسیار مستعد اضطراب، نگرانی و افسردگی هستند (بارلو و همکاران، ۲۰۲۱)؛ بنابراین نگرانی جمعی راجع به بدن که در سطح جوامع وجود دارد، در این افراد موجب نگرانی بیشتر، حساسیت بیشتر و افت خلق می‌شود که همسو با نتایج پژوهش‌های مختلفی در زمینه رابطه‌ی بین روان‌رنجورخویی و نگرانی از تصویر بدنی است (برای نمونه، داسیلوا و همکاران، ۲۰۲۳؛ سوولی و همکاران، ۲۰۲۳). از طرفی، بسیاری از پژوهش‌ها رابطه‌ی روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری را تأیید کرده‌اند (برای نمونه، سوولی و همکاران، ۲۰۲۳؛ کاستجن و همکاران، ۲۰۲۳). این نتایج بدان معناست که در برخی افراد، هر چه علائم افسردگی و اضطراب بیشتر می‌شود بیشتر به پرخوری و ظهور علائم پرخوری روی می‌آورند که بر سلامت جسمانی تأثیر منفی می‌گذارد (بارسناس و همکاران، ۲۰۲۴؛ بابایی و علیزاده، ۲۰۲۰). افرادی که نگران ظاهر فیزیکی خود هستند به احتمال زیاد با استفاده از راهبردهای ناسازگارانه تنظیم هیجان مانند پرخوری درصدد مدیریت هیجانات منفی مانند افسردگی، تنهایی، انزوا و عزت‌نفس پایین هستند (والندا و همکاران، ۲۰۲۱). بنابراین، پرخوری می‌تواند باعث کاهش فشارهای عصبی و ایجاد آرامش موقتی در افراد شود. درواقع، هر چه ویژگی روان‌رنجورخویی در افراد بیشتر شود، میزان پرخوری و نگرانی از تصویر بدن افزایش می‌یابد.

بخش دیگری از یافته‌های پژوهش نشان داد که قدردانی از بدن می‌تواند به عنوان یک عامل محافظ، منجر به کاهش اثر غیرمستقیم روان‌رنجورخویی و اثر مستقیم نگرانی از تصویر بدنی بر علائم پرخوری زنان شود. به طوری که افراد با سطح بالایی از قدردانی از بدن، حتی اگر خیلی روان‌رنجور هم باشند، این روان‌رنجورخویی روی علائم پرخوری و نگرانی از تصویر تأثیر نمی‌گذارد، در حالی که اگر سطح قدردانی از بدن پایین باشد، حتی مقادیر کم روان‌رنجورخویی هم می‌تواند منجر به افزایش قابل توجه نگرانی از تصویر بدنی و علائم پرخوری شود. این نتایج هم‌راستا با نتایج پژوهش‌های ال‌باسونی و همکاران (۲۰۲۴)، انجل و همکاران (۲۰۲۳)، لیناردون و همکاران (۲۰۲۲)، نولن و پانیش (۲۰۲۲)، لاپورتا-هررو و همکاران (۲۰۲۲)، باسوئیسین و جانکاسکین (۲۰۲۰)، کالر و همکاران (۲۰۲۰)، پیکو و همکاران (۲۰۲۰)، هی و همکاران (۲۰۲۰) و فتیحی و لطیفی (۱۴۰۱) است.

قدردانی از بدن به ارزش دادن به ویژگی‌ها، عملکردها و سلامت بدن از جمله نظر مطلوب، پذیرش، احترام و حمایت از بدن توسط رد تصاویر غیرواقعی بدن که در رسانه‌ها به تصویر کشیده می‌شود، اشاره دارد (آوالوس و همکاران، ۲۰۰۵). پژوهش‌ها نشان داده است که قدردانی از بدن با طیف گسترده‌ای از شاخص‌های مثبت از جمله عزت‌نفس، مقابله‌ی سازگار، خوش‌بینی و یک الگوی غذایی انعطاف‌پذیر و مثبت مرتبط است (برای نمونه، لیناردون و همکاران، ۲۰۲۲). از سوی دیگر، نگرش فرد نسبت به بدن و ظاهرش تحت تأثیر اهمیت ظاهر فرد و خودارزیابی‌های مربوط به ایده‌ال‌های فرهنگی برای ظاهر فیزیکی و اختلاف آنها بین این ایده‌ال‌ها و بدن درک شده خود، احساس می‌شود (برای نمونه، مارکس و همکاران، ۲۰۲۰).

۴۸ ارتباط بین روان‌رنجورخویی و علائم پرخوری در زنان: نقش میانجی‌گر نگرانی از تصویر بدن...

یکی از مهمترین نگرانی افراد روان‌رنجور، نگرانی از پذیرفته نشدن از جانب دیگران است (بارلو و همکاران، ۲۰۲۱). افراد مستعد احساس طرد، نمی‌توانند قدر دان ویژگی‌های روان‌شناختی و جسمی خود باشند و اصولاً درگیر عواطف منفی و عزت‌نفس پایین هستند (لیناردون و همکاران، ۲۰۲۲). افراد با ویژگی‌های روان‌رنجورخویی بالا با موقعیت‌های تنیدگی از راهبردهای منفعلانه از قبیل اجتناب، خود ملامت‌گری، شیوه‌های مبتنی بر ستیزه‌جویی بین‌فردی مانند واکنش‌های خصمانه و تخلیه هیجانات منفی استفاده می‌کنند (برای نمونه، یعقوبی و همکاران، ۲۰۲۳)؛ در مقابل، احساس رضایت از ظاهر، باعث کاهش نگرانی تصویر بدنی در فرد می‌گردد. به بیان دیگر، خوش‌بینی و احترام به ظاهر خود بر نوع احساس‌ها و هیجان‌های فرد روان‌رنجور تأثیر گذاشته و مشکلات هیجانی و فشار روانی را کاهش داده که همین امر باعث کاهش پرخوری در افراد می‌شود (ال‌باسونی و همکاران، ۲۰۲۴). افرادی که قدردانی از بدن پایینی دارند، برخی از ویژگی‌های شخصیتی، به‌ویژه روان‌رنجورخویی باعث می‌شود تا در موقعیت‌های گوناگون زندگی، میزان متفاوتی از اهمیت و توجه یا نگرانی را نسبت به ظاهر بدن از خود نشان دهند. همین‌طور، هیجانات منفی زیادی را تجربه می‌کنند که ویژگی برجسته آنها احساس اضطراب است. این افراد در زمینه ظاهر خود بیش از دیگران مضطرب می‌شوند و مستعد تصویر منفی از خود و ابتلا به اختلال خوردن هستند (آلن و رابسون، ۲۰۲۰). ولی افراد با سطح بالایی از قدردانی از بدن، با اختلال روان‌رنجورخویی شدید هم احتمال ایجاد اختلال پرخوری و تصویر منفی از بدن را کمتر تجربه می‌کنند؛ در واقع قدردانی از بدن به‌عنوان یک عامل محافظت‌کننده عمل می‌کند و باعث می‌شود روان‌رنجورخویی تأثیر منفی بر تصویر بدنی فرد نگذارد.

با توجه به دیدگاه فرهنگ‌های مختلف در مورد ظاهر افراد، نگرانی از تصویر بدن در افراد مخصوصاً در بین زنان بیشتر است و باعث مشکلات زیادی از جمله نارضایتی از ظاهر جسمانی و حتی دید منفی نسبت به اندام فیزیکی می‌شود و افراد دارای این ارزیابی منفی تمایل دارند که خود را به تصویری ایده‌آل از بدن نزدیک نمایند. این احساس رضایت از ظاهر، باعث کاهش نگرانی تصویر بدنی در فرد می‌گردد. در واقع خوش‌بینی و احترام به ظاهر خود بر نوع احساس‌ها و هیجان‌های فرد روان‌رنجور تأثیر گذاشته و مشکلات هیجانی و فشار روانی را کاهش داده که همین امر باعث کاهش پرخوری در افراد می‌شود. افزایش قدردانی از بدن همچنین می‌تواند منجر به کاهش علائم روان‌رنجوری شود که خود یک مؤلفه مهم در پیشگیری و درمان تصویر منفی از بدن است؛ به‌ویژه در افرادی که به‌صورت مداوم از ظاهر خود انتقاد می‌کنند.

با توجه به نقش محافظت‌کننده قدردانی از بدن، می‌توان با بهبود نگاه افراد به خود و ظاهرشان به‌عنوان یک مهارت مقابله‌ای سازگاران در برنامه‌های پیشگیری و مداخلاتی، علائم اختلالات خوردن، به‌ویژه علائم اختلال پرخوری، را در جامعه کاهش داد. این مداخلات می‌تواند در قالب برگزاری سخنرانی‌ها، برنامه‌ها و کارگاه‌های خودشناسی و پذیرش خود با رویکردهای مختلف روان‌شناختی، به‌ویژه مداخلات مبتنی بر پذیرش و تعهد، مداخلات متمرکز بر شفقت و مداخلات مبتنی روان‌شناسی مثبت در بین اقشار مختلف جامعه اعم از زنان و مردان، به‌ویژه نوجوانان و جوانان اقدام نمود.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر، استفاده از یک طرح توصیفی-مقطعی بود که استنباط روابط علی بین متغیرهای پژوهش را با محدودیت مواجه می‌کند؛ بنابراین به دیگر پژوهشگران پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی از طرح‌های کمی مانند طرح‌های طولی استفاده نمایند. همچنین، محدود بودن جامعه پژوهش به زنان عادی شهر نجف‌آباد امکان تعمیم نتایج را محدود کرده و

در نتیجه تعمیم نتایج به جوامع دیگر باید با احتیاط صورت گیرد، بنابراین پیشنهاد می‌شود موضوع این پژوهش در جوامع دیگر، به‌ویژه در نمونه مردان و نمونه‌های بالینی مبتلا به اختلالات خوردن، تکرار شود.

سپاسگزاری

از تمامی افرادی که با همکاری خود، ما را در انجام این پژوهش یاری کردند، صمیمانه سپاسگزاریم.

منابع

- پورآوری، مینو؛ حبیبی، مجتبی؛ عابدی پریجا، حسین؛ و سید علی تبار، سید هادی. (۱۳۹۳). روان‌سنجی سیاهه نگرانی درباره تصویر بدنی در نوجوانان. *پژوهنده*. ۱۹ (۴)، ۱۸۹-۱۹۹. <http://pajoohande.sbm.ac.ir/article-1-1807-fa.html>
- روشن چسلی، رسول؛ شعیری، محمدرضا؛ عطری فرد، مهدیه؛ نیکخواه، اکبر، قائم‌مقامی، بهاره؛ رحیمی‌راد، اکرم. (۱۳۸۵). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه شخصیتی ۵ عاملی نئو (NEO-FFI). *روان‌شناسی بالینی و شخصیت*. ۴ (۱)، ۲۷-۳۶. [20.1001.1.23452188.1385.4.1.4.1](https://doi.org/10.1001.1.23452188.1385.4.1.4.1)
- فتحی، ز؛ لطیفی، ز. (۱۴۰۱). مقایسه تأثیر آموزش قدردانی از بدن و آموزش خودشفابخشی بر اشتیاق نسبت به غذا و خودکارآمدی مربوط به کنترل وزن در زنان دارای اضافه‌وزن. *پژوهش‌نامه روان‌شناسی مثبت*، ۷۵-۹۴، ۴ (۸). [10.22108/ppls.2023.132282.2256](https://doi.org/10.22108/ppls.2023.132282.2256)
- کاظمی، زینب؛ خانزاده، مصطفی. و آقامحمدی، سمیه. (۱۴۰۱). ارتباط بین نگرش معنوی و علائم اختلالات خوردن با میانجیگری نگرانی از تصویر بدنی و عزت نفس: طراحی و آزمون یک مدل ساختاری در زنان جوان. *مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان*، ۲۰ (۲)، ۱۷۶-۱۵۶. [10.22051/jwsps.2022.36613.2461](https://doi.org/10.22051/jwsps.2022.36613.2461)
- هاشمی‌نژاد، فاطمه سادات، منتشلو، سمیه، ایزدی دهنوی، سعیده. و روشن، رسول. (۱۳۹۵). تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه قدردانی از بدن در نمونه ایرانی. *مجله دانشکده علوم پزشکی نیشابور*، ۳، ۶۵-۷۱. <http://journal.num.ac.ir/article-1-279-fa.html>
- Allen, M. S., & Robson, D. A. (2020). Personality and body dissatisfaction: An updated systematic review with meta-analysis. *Body Image*, 33, 77-89. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2020.02.001>
- American Psychiatric Association. (2022). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders, Fifth edition, Text revision (DSM-5-TR)*. American Psychiatric Pub. <https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425787>
- Avalos, L., Tylka, T. L., & Wood-Barcalow, N. (2005). The body appreciation scale: Development and psychometric evaluation. *Body image*, 2(3), 285-297. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2005.06.002>
- Babaei, S., & Alizadeh, L. (2020). Relationship between cognitive emotion regulation strategies and body image with eating disorder symptoms in secondary school students. *Journal of Research in Applied and Basic Medical Sciences*, 6(2), 115-122. <http://ijrabms.umsu.ac.ir/article-1-107-en.html>
- Baceviciene, M. & Jankauskiene, R. (2020). Associations between body appreciation and disordered eating in a large sample of adolescents. *Nutrients*, 12(3), 752. <http://dx.doi.org/10.3390/nu12030752>

- Barlow, D. H., Curren, A. J., & Woodard, L. S. (2021). Neuroticism and disorders of emotion: A new synthesis. *Current Directions in Psychological Science*, 30(5), 410-417. <https://doi.org/10.1177/09637214211030253>
- Bárceñas T. M. F., Gómez, L. O., Granados, C. J. A., & Aguilar, S. L. R. (2024). Binge eating disorder symptomatology and its association with depression, anxiety and stress: a cross-sectional study in medical students. *Revista Mexicana de Trastornos Alimentarios*. 14(1), 53-64. <https://doi.org/10.22201/fesi.20071523e.2024.1.798>
- Boland, R., Verduin, M., & Ruiz, P. K. (2021). Sadock's Synopsis of Psychiatry. 12th North American Edition. Wolters Kluwer Publications.
- Buckley, G. L., Hall, L. E., Lassemillante, A. C. M., & Belski, R. (2021). Disordered eating & body image of current and former athletes in a pandemic; a convergent mixed methods study-What can we learn from COVID-19 to support athletes through transitions?. *Journal of Eating Disorders*, 9(1), 73. <https://doi.org/10.1186/s40337-021-00427-3>
- Castejón, M. A., Garcés de Los Fayos, E. J., & Berengüí, R. (2023). Analysis of relationships between personality factors and the risk of eating disorders. *Revista Latinoamericana de Psicología*, 55, 46-54. <https://doi.org/10.14349/rlp.2023.v55.6>
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1989). NEO five-factor inventory (NEO-FFI). *Odessa, FL: Psychological Assessment Resources*, 3.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1992). Normal personality assessment in clinical practice: The NEO Personality Inventory. *Psychological Assessment*, 4(1), 5-13. <https://doi.org/10.1037/1040-3590.4.1.5>
- Czeczczor-Bernat, K., Swami, V., Modrzejewska, A., & Modrzejewska, J. (2021). COVID-19-related stress and anxiety, body mass index, eating disorder symptomatology, and body image in women from Poland: A cluster analysis approach. *Nutrients*, 13(4), 1384. <https://doi.org/10.3390/nu13041384>
- da Silva, M. A., Silva, L. C., dos Santos, A. L. S., & Alvarenga, M. A. S. (2023). Correlational and Network Perspectives about the Relationship between Body Image and Personality in Brazilian Undergraduate Students. *Trends in Psychology*, 1-19. <https://doi.org/10.1007/s43076-023-00301-y>
- Doll, J. L., & Ritter, B. A. (2023). *Five-factor model of personality*. New York: SAGE publications. <https://doi.org/10.4135/9781071923733>
- El Basiouny, D., Habib, H. I., Moore, S., & Khalil, M. A. (2024). Relation between body appreciation, eating disorder risk, emotional distress, and BMI among a group of Egyptian subjects. *Middle East Current Psychiatry*, 31(1), 34. <https://doi.org/10.1186/s43045-024-00423-8>
- Engel, M. M., Woertman, E. M., Dijkerman, H. C., & Keizer, A. (2023). Functionality appreciation is associated with improvements in positive and negative body image in patients with an eating disorder and following recovery. *Journal of Eating Disorders*, 11(1), 179. <https://doi.org/10.1186/s40337-023-00903-y>
- Fathi, Z., & Latifi, Z. (2023). Comparing the effectiveness of body appreciation training and self-healing training for food cravings and weight control self-efficacy among overweight women. *Positive Psychology Research*, 8(4), 75-94. (Text in Persian). doi:10.22108/ppls.2023.132282.2256
- Favieri, F., Marini, A. & Casagrande, M. (2021). Emotional regulation and overeating behaviors in children and adolescents: a systematic review. *Behavioral Sciences*, 11(1), 11. <https://doi.org/10.3390/bs11010011>

- Frankenbach, J., Wildschut, T., Juhl, J., & Sedikides, C. (2021). Does neuroticism disrupt the psychological benefits of nostalgia? A meta-analytic test. *European Journal of Personality*, 35(2), 249-266. <https://doi.org/10.1002/per.2276>
- Gearhardt, A. N. & Hebebrand, J. (2021). The concept of “food addiction” helps inform the understanding of overeating and obesity: Debate Consensus. *The American Journal of Clinical Nutrition*, 113(2), 274-276. <https://doi.org/10.1093/ajcn/nqaa345>
- Gilmartin, T., Dipnall, J. F., Gurvich, C., & Sharp, G. (2024). Identifying overcontrol and undercontrol personality types among young people using the five factors model, and the relationship with disordered eating behaviour, anxiety and depression. *Journal of Eating Disorders*, 12(1), 1-16. <https://doi.org/10.1186/s40337-024-00967-4>
- Hasheminejad, F. S., Mantashloo, S., Izadi Dehnavi, S., & Roshan, R. (2016). Determine the Psychometric Properties of the Body Appreciation Scales in Iranian Samples. *Journal of Neyshabur University of Medical Science*. 4 (3), 65-71. (Text in Persian). <http://journal.nums.ac.ir/article-1-279-fa.html>
- Hayes, A. F. (2018). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach*. New York: Guilford publications.
- He, J., Sun, S., Lin, Z. & Fan, X. (2020). The association between body appreciation and body mass index among males and females: A meta-analysis. *Body Image*, 34, 10-26. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2020.03.006>
- Kazemi, Z., Khanzadeh, M., & Aghamohamadi, S. (2022). The relationship between spiritual attitude and symptoms of eating disorders mediated by body image concern and self-esteem: Designing and testing a structural model in young women. *Women's Studies Sociological and Psychological*, 20(2), 156-176. doi: 10.22051/jwsps.2022.36613.2461
- Koller, K. A., Thompson, K. A., Miller, A. J., Walsh, E. C., & Bardone-Cone, A. M. (2020). Body appreciation and intuitive eating in eating disorder recovery. *International Journal of Eating Disorders*, 53(8), 1261-1269. <https://doi.org/10.1002/eat.23238>
- Koulanova, A., Sabiston, C. M., Pila, E., Brunet, J., Sylvester, B., Sandmeyer-Graves, A., & Maginn, D. (2021). Ideas for action: Exploring strategies to address body image concerns for adolescent girls involved in sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 56, 102017. doi.org/10.1016/j.psychsport.2021.102017
- Laporta-Herrero, I., Jáuregui-Lobera, I., Serrano-Troncoso, E., Garcia-Argibay, M., Cortijo-Alcarria, M. C., & Santed-Germán, M. A. (2022). Attachment, body appreciation, and body image quality of life in adolescents with eating disorders. *Eating Disorders*, 30(2), 168-181. <https://doi.org/10.1080/10640266.2020.1763112>
- Linardon, J., McClure, Z., Tylka, T. L., & Fuller-Tyszkiewicz, M. (2022). Body appreciation and its psychological correlates: A systematic review and meta-analysis. *Body Image*, 42, 287-296. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2022.07.003>
- Littleton, H. L., Axsom, D., & Pury, C. L. (2005). Development of the body image concern inventory. *Behaviour Research and Therapy*, 43(2), 229-241. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2003.12.006>
- Marks, R. J., De Foe, A., & Collett, J. (2020). The pursuit of wellness: Social media, body image and eating disorders. *Children and Youth Services Review*, 119, 105659. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.105659>
- Mills, J. G. Thomas, S. J. Larkin, T. A. & Deng, C. (2020). Overeating and food addiction in Major Depressive Disorder: Links to peripheral dopamine. *Appetite*, 148, 104586. <https://ro.uow.edu.au/ihmri/1508>

- Nolen, E., & Panisch, L. S. (2022). The relationship between body appreciation and health behaviors among women and adolescent girls: A scoping review. *Health & Social Work, 47*(2), 113-122. <https://doi.org/10.1093/hsw/hlac006>
- Piko, B. F., Obál, A., & Mellor, D. (2020). Body appreciation in light of psychological, health-and weight-related variables among female adolescents. *Europe's Journal of Psychology, 16*(4), 676-687. <https://doi.org/10.5964/ejop.v16i4.2183>
- Pooravari, M., Habibi, M., Abedi Parija, H., & Sayed Ali Tabar, S. A. (2014). Psychometric properties of body image concern inventory in adolescent. *Pajoohande, 19* (4), 189-199. (Text in Persian). <http://pajoohande.sbmu.ac.ir/article-1-1807-fa.html>
- Roshan Chesly, R., Shaeeri, M., Atrifard, M., Nikkiah, A., Ghaem Maghami, B., & Rahimierad, A. (2006). Investigating Psychometric Properties of NEO-Five Factor Inventory (NEO-FFI). *Clinical Psychology and Personality, 4*(1), 27-36. (Text in Persian). [20.1001.1.23452188.1385.4.1.4.1](https://doi.org/10.1001.1.23452188.1385.4.1.4.1)
- Sahlan, R. N., Saunders, J. F., Mond, J. M., & Fitzsimmons-Craft, E. E. (2021). Eating disorder symptoms among adolescent boys and girls in Iran. *International Journal of Eating Disorders, 54*(1), 19-23. <https://doi.org/10.1002/eat.23420>
- Solly, J. E., Chamberlain, S. R., Lust, K., & Grant, J. E. (2023). Binge-eating disorder in university students: high prevalence and strong link to impulsive and compulsive traits. *CNS spectrums, 28*(1), 61-69. <https://doi.org/10.1017/S1092852921000882>
- Soper, D.S. (2024). A-priori Sample Size Calculator for Hierarchical Multiple Regression [Software]. Available from <https://www.danielsoper.com/statcalc>
- Turk, F., & Waller, G. (2020). Is self-compassion relevant to the pathology and treatment of eating and body image concerns? A systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychology Review, 79*, 101856. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2020.101856>.
- Walenda, A., Kostecka, B., Santangelo, P. S., & Kucharska, K. (2021). Examining emotion regulation in binge-eating disorder. *Borderline Personality Disorder and Emotion Dysregulation, 8*, 1-10. <https://doi.org/10.1186/s40479-021-00166-6>
- Wever, M. C., Dingemans, A. E., Geerets, T., & Danner, U. N. (2018). Screening for binge eating disorder in people with obesity. *Obesity Research & Clinical Practice, 12*(3), 299-306. <https://doi.org/10.1016/j.orcp.2018.02.002>
- Yaghoubi, B., Nemati, R., Agin, K., Beigi Dehaghi, A. M., Gazmeh, M., Rezaei, F., ... & Farhadi, A. (2023). Mediating role of coping styles on the relationship between personality types and mental disorders in cardiovascular patients: a cross-sectional study in Iran. *BMC Psychiatry, 23*(1), 236. <https://doi.org/10.1186/s12888-023-04742-8>

This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0 license) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).